

Dosarul nr.3ra-740/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – M. Gandrabur

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Bostan, G. Dașchevici, V. Negru

ÎNCHEIERE

30 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Afacerilor Interne,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Nicolai Postica împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

împotriva deciziei din data de 27 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins apelul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne, s-a menținut hotărârea din data de 15 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La 09 octombrie 2018 Nicolai Postica a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Ministerului Afacerilor Interne, prin care a solicitat anularea deciziei nr. 8/6-5-P-363/18 din 10 septembrie 2018 privind refuzul de reabilitare și obligarea eliberării certificatului cu privire la constatarea faptului represiunii politice și reabilitarea în temeiul Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că părinții săi Pavel Postica și Elena Postica au fost deportați în regiunea Irkutsk, Siberia la 06 iulie 1949. Ulterior la 19 mai 1958 s-a născut Nicolai Postica în localitatea Veseolîi, raionul Ciunski, regiunea Irkutsk, Rusia.

Reclamantul a susținut că în baza Legii nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 se consideră îndreptățit de a fi reabilitat. Astfel, la 05 septembrie 2018 a depus cerere către Ministerul Afacerilor Interne, prin care a solicitat să fie reabilitat, menționând că acesta s-a născut în locul de deportare și anume în localitatea Veseolîi, raionul Ciunski, regiunea Irkutsk, Rusia.

Prin decizia nr. 8/6-5-P-363/18 din 10 septembrie 2018 Ministerul Afacerilor Interne a refuzat în reabilitare, deoarece cazul nu cade sub incidența prevederilor art.2, alin. (1), subaliniat 3 din Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, ori părinții reclamantului s-au aflat în locurile de deportare până la 23 februarie 1958.

În opinia reclamantului concluzia autorității pârâte contravine circumstanțelor faptice, ori prin înscrisul prezentat Ministerului Afacerilor Interne se confirmă că s-a născut în familia deportaților Pavel Postica și Elena în Siberia. Prin urmare, datele

furnizate de autoritate precum că părinții au plecat din Siberia înainte de nașterea sa contravin realității.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 15 octombrie 2020 s-a admis acțiunea, s-a anulat decizia adoptată de Comisia Ministerului Afacerilor Interne pentru reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 8/6-5-P-363/18 din 10 septembrie 2018 prin care s-a refuzat în reabilitarea lui Postica Nicolai și s-a obligat Ministerul Afacerilor Interne să elibereze certificat de reabilitare pe numele lui Nicolai Postica. (f.d.108, 110-118)

Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel, în termen, de către Ministerul Afacerilor Interne. (f.d.123)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 27 aprilie 2021 a respins apelul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne, a menținut hotărârea din data de 15 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 180,181-190)

Instanța de apel a conchis că Nicolai Postica a înaintat acțiune în contencios administrativ la 09 octombrie 2018 în termenul prevăzut de art. 17, alin.(1), lit. b) al Legii contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000, decizia Ministerului Afacerilor Interne nr. 8/6-5-P-363/18 a fost emisă la 10 septembrie 2018, respectiv argumentul autorității publice precum că acțiunea este tardivă este neîntemeiat.

Curtea de Apel Chișinău în temeiul art. 1, art.2, art. 3, art. 5 și art. 5¹ din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 a concluzionat că acțiunea este întemeiată, iar instanța de fond corect a dispus anularea deciziei nr. 8/6-5-P-363/18 din 10 septembrie 2018 prin care s-a refuzat în reabilitarea lui Nicolai Postica din motiv că Ministerul Afacerilor Interne a oferit o interpretare eronată legii și a valorificat dreptul discreționar într-o manieră injustă.

Argumentul autorității pârâte precum că Nicolai Postica s-ar fi născut ulterior momentului în care părinții săi au fost eliberați din locurile de exil, făcând trimitere la informația cu privire la eliberarea lui Pavel Postica și Elenei Postica din plasament special din 24 aprilie 1958 a fost respins de instanța de apel pe motiv că Ministerul Afacerilor Interne nu a prezentat probe pertinente și concludente care ar confirma date eliberării efective din exil a Elenei Postica și lui Pavel Postica.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Ministerul Afacerilor Interne, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată. (f.d.197-199)

În motivarea recursului Ministerul Afacerilor Interne a indicat că atât instanța de fond, cât și instanța de apel au interpretat în mod eronat normele de drept material, menționând că la emiterea deciziei de refuz în reabilitare comisia a ținut cont de datele deținute oficial, potrivit cărora părinții lui Nicolai Postica s-au aflat în locul de represiune până la 23 februarie 1958, iar Nicolai Postica s-a născut la 19 mai 1958. Astfel, instanța de apel a ignorat faptul că la momentul nașterii lui Nicolai Postica părinții acestuia fuseseră deja eliberați din locurile de represiune.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs reține prevederile articolului 245 din Cod administrativ, potrivit căruia recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 27 aprilie 2021.

Recursul nemotivat a fost depus de către Ministerul Afacerilor Interne în termen, la 05 mai 2021.

Decizia motivată a fost notificată Ministerului Afacerilor Interne la data de 03 iunie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar. (f.d. 194)

La 15 iunie 2021, în termen, a depus recurs motivat Ministerul Afacerilor Interne.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Ministerul Afacerilor Interne, este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, înaintat de către Ministerul Afacerilor Interne, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh